

Tampereen kaupungin / Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Kurun kampuksen lausunto Ylöjärven kaupungille valtuustoaloitteesta Ylöjärvi johtamaan kansallispuistojen yhdistämistä

Kannanotto

Tampereen kaupunki / Tampereen seudun ammattiopisto Tredun Kurun kampuksen metsäala pitää valtuustoaloitteessa esitettyjä tavoitteita luonnon monimuotoisuuden vahvistamisesta, luontomatkailun kehittämisestä sekä pohjoisen Ylöjärven elinvoiman tukemisesta tärkeinä ja kannatettavina. Kansallispuistot ovat keskeinen ja vaikuttava keino luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa sekä luonnonsuojelualueverkoston kehittämisessä.

Tampereen kaupunki edistää uusien kansallispuistoalueiden valmistelua osana luonnon monimuotoisuutta ja suojellun pinta-alan kasvattamista koskevia strategisia tavoitteitaan. Tässä viitekehyksessä myös Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen yhdistämistä on perusteltua tarkastella avoimesti ja kokonaisvaltaisesti siten, että arvioinnissa punnitaan tasapainoisesti sekä suojelun hyödyt luonnon monimuotoisuudelle että hankkeen aluetaloudelliset ja toiminnalliset vaikutukset.

Tredun metsäala katsoo, että tarkastelussa on huomioitava samanaikaisesti luonnon monimuotoisuus, alueen elinvoima, maankäytön tarpeet sekä metsäalan koulutuksen edellytykset. Kansallispuistostatuksen laajentaminen ei yksin ratkaise lausuntopyynnössä esitettyjä tavoitteita, vaan edellyttää rinnalleen myös muita aluekehittämisen ja luonnonhoidon keinoja, kuten nykyisten suojelualueiden kehittämistä sekä monikäyttömetsien luonnonhoidon vahvistamista. Eri toimintojen yhteensovittaminen edellyttää laajempaa selvitystä ja kokonaisarviota.

Perustelut

1. Monimuotoisuuden turvaaminen

Tarkasteltava alue muodostaa jo nykytilanteessa merkittävän ekologisen ja virkistykseellisen kokonaisuuden yhdessä kansallispuistojen, Natura-alueiden ja monikäyttömetsien kanssa. Kansallispuistoilla on keskeinen rooli luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa erityisesti laaja-alaisina ja yhtenäisinä suojelualueina, joissa luonnon prosessit voivat säilyä mahdollisimman häiriöttöminä. Suojelun vaikuttavuutta voidaan pyrkiä lisäämään paitsi laajentamalla suojeltuja alueita myös ilman laajamittaista maankäytön muutosta esimerkiksi vahvistamalla monikäyttöalueiden luonnonhoitoa ja ekologisia yhteyksiä.

2. Matkailu ja pohjoisen Ylöjärven kehityksen tukeminen

Valtuustoaloitteessa esitetty huoli pohjoisen Ylöjärven kehityksestä on perusteltu, ja aloitteessa korostettu yhdistetyn kansallispuiston rooli matkailun vetovoimatekijänä ja alueen elinvoiman vahvistajana on ymmärrettävä lähtökohta. Kansallispuistojen taloudelliset vaikutukset voivat olla merkittäviä, mutta ne vaihtelevat

alueittain. Seitsemisen ja Helvetinjärven kansallispuistojen yhteenlaskettu vuotuinen kävijämäärä on noin 90 000, ja niiden kokonaistulovaikutus on arviolta noin 2,5 miljoonaa euroa vuodessa (vuoden 2022 arvio).

Samanaikaisesti voidaan todeta, että matkailun vetovoima rakentuu usein yksittäisten kohteiden ja palveluiden varaan, eikä kansallispuiston pinta-alan kasvattaminen yksin välttämättä johda kävijämäärien tai taloudellisten vaikutusten merkittävään kasvuun. Tämän vuoksi matkailun kehittämistä on perusteltua tarkastella kokonaisvaltaisesti eri toimenpiteiden ja kehittämiskeinojen näkökulmasta.

Keskeisiä jatkoselvitystä edellyttäviä kehittämistoimenpiteitä ovat erityisesti olemassa olevien kansallispuistojen palveluiden vahvistaminen, reitistöjen ja saavutettavuuden kehittäminen myös ilman statuksen muutosta sekä alueen yritystoiminnan ja palvelutarjonnan tukeminen.

3. Vaikutukset alueen metsätalouteen ja tieverkostoon

Laajennusesityksellä arvioidaan olevan vaikutuksia metsätalouteen ja siihen liittyviin työpaikkoihin. Arvion mukaan hakkuumäärä vähenisi noin 50 000–60 000 m³ vuodessa ja työpaikkojen määrä supistuisi arviolta 10–15 henkilöllä, ja vaikutukset ulottuisivat koko metsäalan arvoketjuun. Samanaikaisesti on tärkeää tunnistaa, että monikäyttömetsien ja suojelualueiden roolit ovat osin erilaisia mutta toisiaan täydentäviä: suojellut alueet ovat keskeisiä erityisesti pitkän aikavälin monimuotoisuustavoitteiden saavuttamisessa, kun taas monikäyttömetsät mahdollistavat taloudellisten, ekologisten ja virkistyskäytön tavoitteiden yhteensovittamisen.

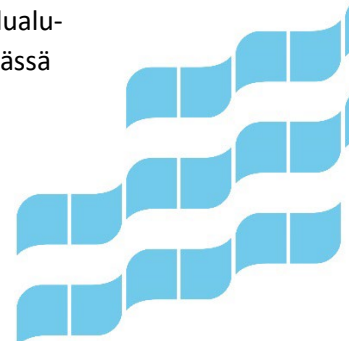
Tarkasteluun liittyy olennaisesti myös alueen tieverkosto, joka palvelee metsätalouden lisäksi virkistyskäyttöä ja turvallisuutta. Nykyinen tieverkon kunnossapito perustuu pitkälti metsätalouden rahoitukseen. Kansallispuistostatukseen laajentaminen voi muuttaa tätä rahoituspohjaa ja siirtää kustannusvastuuta julkiselle sektorille sekä lisätä epävarmuutta kunnossapidon pitkäjänteisestä rahoituksesta. Nämä vaikutukset on perusteltua huomioida osana kokonaisarviota.

Lisäksi tarkastelussa on huomioitava maankäytön näkökulma. Kansallispuistot ovat tiukasti suojeltuja alueita, joissa rakentaminen ja muut maankäytön muutokset ovat rajoitettuja. Tämä voi osaltaan rajoittaa esimerkiksi matkailuinvestointeja ja alueen monipuolista kehittämistä. Nykyinen monikäyttö puolestaan mahdollistaa joustavamman kehittämisen, mutta toisaalta suojelualueet turvaavat luonnon arvoja pitkäjänteisesti. Näiden näkökulmien yhteensovittaminen on keskeistä kokonaisarviota laadittaessa.

4. Vaikutukset metsäopetukseen

Valtuustoaloitteessa on tunnistettu kansallispuistojen tarjoamat mahdollisuudet opetuksen ja luonnon ilmiöiden havainnollistamisessa. Tredun metsäala tunnistaa nämä hyödyt ja pitää kansallispuistoja arvokkaina oppimisympäristöinä erityisesti luonnon monimuotoisuuden ja suojelun näkökulmasta.

Käytännön metsätaloustutuksen kannalta keskeisiä ovat kuitenkin riittävät harjoittelualueet sekä helposti saavutettavat metsätyömaat, joissa opiskelijat voivat hankkia työelämässä

29.5.2026

tarvittavaa osaamista. Kansallispuiston mahdollinen laajentaminen vähentäisi tällaisia kohteita lähialueella, mikä voi heikentää koulutuksen käytännön toteuttamismahdollisuuksia.

Tredun metsäala korostaa, että luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen on tärkeä tavoite ja kansallispuistojen rooli keskeisenä suojelun välineenä on tunnistettava. Samalla päätöksenteossa on perusteltua hyödyntää useita rinnakkaisia keinoja ja arvioida kokonaisvaikutukset tasapainoisesti myös koulutuksen näkökulmasta.

Tredun metsäala pitää tärkeänä, että Metsähallitus pystyy jatkossakin turvaamaan velvollisuutensa tarjota metsäopetukseen riittävästi soveltuvia työmaita, ja että metsäalan koulutuksen keskeiset käytännön edellytykset eivät heikkene mahdollisten maankäytön muutosten seurauksena.

Tampereen kaupunki

Elinvoiman palvelualue

apulaispormestari Johanna Kirjavainen

